

LETĀLO NELAIMES GADĪJUMU
DARBĀ, KURI NAV TIEŠI SAISTĪTI
AR DARBA VIDES FAKTORIEM,
CĒLOŅI, SEKAS UN
NOVĒRŠANAS IESPĒJAS LATVIJĀ

Pētījuma rezultāti

Pētījuma tēma

- Pētījuma «Letālo NG darbā, kuri nav tieši saistīti ar darba vides faktoriem, cēloņi, sekas un novēršanas iespējas Latvijā» mērķis bija analizēt letālos NG darba vietā, kuru cēlonis saskaņā ar ārstniecības iestādes izveidotas ārstu komisijas arodslimībās atzinumu nav darba vides riska faktoru iedarbības rezultāts jeb **nodarbinātais miris darba vietā bez acīmredzamām traumām**;
- Pētījums veikts laika posmā no 2017. gada 1. septembra līdz 2019. gada 13. septembrim;
- Pētījumu pēc **Valsts darba inspekcijas pasūtījuma** veica **SIA «CIVITTA Latvija»** un **SIA «GRIF»**;
- **Daina Pužule**, Mg.da., **SIA «GRIF»** darba aizsardzības vecākā speciāliste, filiāles vadītāja

Pētījuma metodoloģija

- izpētīti letālo NG bez acīmredzamām traumām akti, kas ir pieejami VDI par 2014.–2017. gadu;
- veikta statistikas datu analīze par letālajiem NG bez acīmredzamām traumām;
- izpētīta piecu Eiropas valstu pieredze letālo NG bez acīmredzamām traumām izmeklēšanā;
- veikta nodarbināto aptauja piecās nozarēs;
- veikta 41 padziļinātā intervija ar ārstniecības iestādes izveidotas ārstu komisijas arodslimībās locekļiem, arodslimību un ģimenes ārstiem; ar nozares un/vai jomas ekspertiem; ar nodarbinātajiem, kuri ir saskārušies ar letālajiem NG bez acīmredzamām traumām;
- analizēti cēloņi, kas izraisījuši letālos NG bez acīmredzamām traumām;
- izstrādāti secinājumi un priekšlikumi letālo NG bez acīmredzamām traumām skaita mazināšanai.

Pētījuma metodoloģija

- **izpētīti letālo NG bez acīmredzamām traumām akti, kas ir pieejami VDI par 2014.–2017. gadu;**
- veikta statistikas datu analīze par letālajiem NG bez acīmredzamām traumām;
- izpētīta piecu Eiropas valstu pieredze letālo NG bez acīmredzamām traumām izmeklēšanā;
- veikta nodarbināto aptauja piecās nozarēs;
- veikta 41 padziļinātā intervija ar ārstniecības iestādes izveidotas ārstu komisijas arodslimībās locekļiem, arodslimību un ģimenes ārstiem; ar nozares un/vai jomas ekspertiem; ar nodarbinātajiem, kuri ir saskārušies ar letālajiem NG bez acīmredzamām traumām;
- analizēti cēloņi, kas izraisījuši letālos NG bez acīmredzamām traumām;
- izstrādāti secinājumi un priekšlikumi letālo NG bez acīmredzamām traumām skaita mazināšanai.

NG akti,

Pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas I

- Savlaicīgi sniegta pirmā palīdzība vai NMPD izsaukšana bez vilcināšanās var novērst nodarbinātā nāvi, tāpēc NG aktu analīzē tika izvērtēta nodarbināto rīcība, konstatējot kolēģa veselības problēmas.
- **7 gadījumos no 70** (10,0 %) tika konstatēti trūkumi nodarbināto pirmās palīdzības principu pārzināšanā un palīdzības sniegšanas novilcināšana.

NG akti,

Pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas I

- 7 gadījumos no 70 (10,0 %) tika konstatēti trūkumi nodarbināto pirmās palīdzības principu pārzināšanā un palīdzības sniegšanas novilcināšana, kas uzskatāmi redzama šādos piemēros:
  - **1.piemērs:** vienā no gadījumiem, kad nodarbinātā atradās bezsamaņā un pa muti nāca baltas putas, kolēģi mēģināja nodarbinātajai likt atvēsinošas kompreses, iedot padzerties. Tikai pēc tam informēja tiešo vadītāju un pēc vadītājas informēšanas izsauca NMPD;
  - **2.piemērs:** vairākos gadījumos kolēģi no sākuma par notikušo ziņoja tiešajam vadītājam un tikai pēc tiešā vadītāja norādījumiem tika izsaukts NMPD.

NG akti,

Pirmās palīdzības sniegšanas iemaņas II

- **3.piemērs:** vienā no gadījumiem nodarbinātajam, vadot traktoru, kļuva slikti, tā vietā, lai lūgtu kolēģu palīdzību vai sauktu NMPD, nodarbinātais zvanīja sievai, kurai izstāstīja par savām sūdzībām. Sieva devās pie nodarbinātā uz darba vietu, pa ceļam piezvanot ģimenes ārstam un lūdzot konsultāciju, kā tālāk rīkoties, ģimenes ārsts licis saukt NMPD;
- **4.piemērs:** vienā no izskatītajiem aktiem tika konstatēts, ka nodarbinātajai ar kreisās rokas tirpšanu un jušanas traucējumiem, galvas reiboņiem un sliktu dūšu kolēģi nevis nekavējoties zvanīja NMPD, bet deva validola tabletes un gaidīja, vai situācija uzlabosies.

Pirmās palīdzības sniegšanas Secinājumi

- Ņemot vērā šī pētījuma ietvaros veikto NG aktu analīzes rezultātus, var secināt, ka **nodarbinātie vāji pārzina pirmās palīdzības sniegšanas pamatprasības un nespēj rīkoties ātri un atbilstoši situācijas nopietnībai**, zaudējot laiku, kas nepieciešams nodarbinātā dzīvības glābšanai.

Pirmās palīdzības sniegšanas Priekšlikumi

Tādēļ uzskatāms, ka normatīvajos aktos prasība par pirmās palīdzības sniegšanā apmācāmo skaitu jādefinē precīzāk, piemēram, nosakot, ka:

- darba devējam jānodrošina, lai vismaz **5 % nodarbināto būtu apmācīti** pirmās palīdzības sniegšanā;
- uzņēmuma darba laikā katrā no uzņēmuma struktūrvienībām (katrā ražotnē, katrā nodaļā, katrā ēkā u. tml.) ir pieejams **vismaz viens pirmās palīdzības sniegšanā apmācīts nodarbinātais**.

Jautājumi? Komentāri?

Paldies par uzmanību!